

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/71/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8211206009
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8211206009.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu Slovak Telekom, a.s., so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469, zastúpeného JUDr. Oliverom Balážom, advokátom so sídlom Zámocká 10, Bratislava, proti žalovanému H. W., nar. X.XX.XXXX, bytom T. X, X., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, 080 05 Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom Nám SNP 7, Stropkov, o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 497,91 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/165/2011-68 zo dňa 07.02.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e uznesenie.

II. Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom a vedľajšiemu účastníkovi nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením prvostupňový súd uložil žalobcovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 146,46 eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Proti uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodu namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že vedľajší účastník si uplatnil aj trovy právneho zastúpenia za úkony, ktoré reálne ani nemohol vykonať (prevzatie a príprava zastúpenia), pretože nemá splnomocnenie od žiadneho účastníka. Podľa názoru odvolateľa môže súd priznať náhradu trov konania len účastníkovi, avšak nie vedľajšiemu účastníkovi, ktorý je na rozdiel od hlavného intervenienta treťou osobou. Aj pokiaľ by združenie vystupovalo ako zástupca účastníka, aj vtedy by malo nárok len na náhradu hotových výdavkov a nie na náhradu trov právneho zastúpenia. Takéto právnické osoby častokrát vstupujú do konaní „naslepo“ bez toho aby vedeli, čo je predmetom sporu. Odvolateľ taktiež uviedol, že pri takomto výklade práva a dovedení ad absurdum by do konania vstúpilo niekoľko takýchto právnických osôb, všetky by sa dali zastúpiť advokátom a v prípade úspechu by mal žalobca hradiť trovy hneď niekoľkým advokátom, čo by prevrátilo celý právny poriadok na hlavu. Z uvedených dôvodov navrhol uznesenie zmeniť tak, že vedľajší účastník na strane žalovaného nemá právo na náhradu trov konania.

Žalovaný a ani vedľajší účastník sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

Odvolací súd preskúmal uznesenie v rozsahu suspenzívneho (odkladného) účinku odvolania spolu s konaním ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Žalobca v odvolaní namietal, že vedľajšiemu účastníkovi nemôže byť priznané právo na náhradu trov konania s poukazom na to, že to môže byť priznané len účastníkovi. Tento názor je však v zrejmom rozpore s citovaným § 93 ods. 4 O.s.p., podľa ktorého má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník (t.j. aj právo na náhradu trov konania).

Pokiaľ žalobca v odvolaní poukázal na neúčelnosť právneho zastúpenia združenia (právnickej osoba) tým že uviedol, že združenie by malo mať (v prípade, že by pôsobilo ako zástupca účastníka a nie vedľajší účastník) nárok len na náhradu vecných nákladov ale nie trov právneho zastúpenia, tomuto názoru odporuje judikatúra súdneho dvora, ktorá naopak nevidí žiadny dôvod na odopretie poskytnutia právnej ochrany aj právnickej osobe „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“ - rozsudok súdneho dvora C 279/09.

Navyše ak by súd mal prijať argumentáciu žalobcu o neúčelnosti právneho zastúpenia združenia, tak potom by sa malo to isté pravidlo aplikovať na neho samotného. Aj jeho právne zastúpenie by sa v takom prípade javilo nadbytočné a zbytočné navyšujúce trovy konania (žalobca namietal, že združenie vstupuje do konania naslepo len s poukazaním na nepriateľné podmienky, no aj množstvo žalôb žalobcu je vo viacerých smeroch podobných a vyplývajúcich z formulárových zmlúv uzatváraných množstvom spotrebiteľov, čo znižuje potrebu právneho zastúpenia v každej obdobnej veci).

Nedôvodný je aj argument žalobcu, podľa ktorého nemohlo dôjsť k úkonu prevzatie a príprava zastúpenia právnym zástupcom vedľajšieho účastníka, nakoľko mu nebolo udelené splnomocnenie od žiadneho z účastníkov. Tento úkon sa totiž týka splnomocnenia udeleného právnemu zástupcovi vedľajším účastníkom a nie účastníkom. Plnomocnenstvo je súčasťou spisu (č.l. 47 vo veci Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4C/29/2011, z ktorej bol predmetný nárok vylúčený na samostatné konanie).

Z procesného hľadiska v zásade platí, že ak mal niektorý z účastníkov vo veci plný úspech, patrí mu právo na náhradu trov konania (§ 142 ods. 1 O.s.p.). Tento postup môže súd prelomiť a nepriznať náhradu trov konania, ak sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 150 ods. 1 O.s.p.). Nakoľko Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (ďalej len „Združenie“) malo plný úspech v časti, v ktorej vstúpilo do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného (v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty), odvolací súd preto podrobil žalobcom označené skutočnosti vyhodnoteniu, či predstavujú dôvody hodné osobitného zreteľa a dospel k záveru, že v tomto prípade nie sú dôvody hodné osobitného zreteľa na aplikáciu § 150 O.s.p..

Každý účastník musí počítať s tým, že v súdnom konaní môže neuspieť a najtypickejším negatívnym následkom v takomto prípade je aj náhrada trov konania protistrane, ale aj na jej podporu vedľajšiemu účastníkovi.

Aktivity vedľajšieho účastníka evidentne súvisia s ochranou spotrebiteľa a aj v predmetnej veci je zjavné, že žalovaný spotrebiteľ by musel čeliť žalobe profesionála (mobilného operátora) navyiac zastúpeného advokátom, ktorý si taktiež uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia.

Ochrana spotrebiteľa súvisí s kvalitou života a jej podoby môžu byť rozmanité. Nemusí ísť výlučne o agendu neprijateľných podmienok (smernica Rady 93/13 EHS), či nekalých obchodných praktík (smernica EP 2005/29), ale o celú škálu rozmanitých vzťahov dopadajúcich na bežných ľudí. To platí aj pre zbytočné odkladanie uplatňovania práva s výrazným časovým odstupom, ktoré je spájané aj s rizikom jeho premlčania. Nie je nič výnimočné, že s odstupom času má spotrebiteľ zhoršené podmienky obrany, sťažuje sa dôkazná situácia, a preto aj obrana námietkou premlčania je dôležitá a má svoj význam.

Zákonodarca v § 137 O.s.p. explicitne u právnických osôb zaoberajúcich sa kolektívnou ochranou práv zvýraznil v rámci indikatívneho výpočtu trov konania aj výdavky takejto osoby. Z dôvodovej správy „Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Navrhovaná právna úprava bude predstavovať aj výrazný príspevok ku kolektívnej ochrane práv osôb“. Niet dôvodu na výnimku ani v prípade vedľajšieho účastníka.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevyklučuje, aby účastník odborne spôsobilý uplatňovať svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. Odvolacie námietky žalobcu sú neopodstatnené.

Na základe uvedeného odvolací súd uznesenie v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 O.s.p.. V odvolacom konaní bol úspešný vedľajší účastník, ktorému však žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli (vedľajší účastník sa nevyjadril k odvolaniu a ani si trovy odvolacieho konania neuplatnil), a preto odvolací súd rozhodol tak, že trovy odvolacieho konania nepriznáva žiadnemu z účastníkov vrátane vedľajšieho účastníka.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.